

BORD LI JIRREGOLA L-KERA

Magistrat Dr. Monica Vella LL.D., M.Jur.

CHAIRPERSON

Rikors Nru. 240/2018MV

**Doreen Grima (K.I. Nru 213265(M)],
Georgina armla minn Philip Grima
[K.I. Nru 320638(M)] u Joseph
Grima [K.I. Nru 714462(M)]**

Vs

**Carmelo Borg [K.I. Nru 023026(M)]
u Anne Borg [K.I. Nru 0439431(M)]**

U

Awtorita' tad-Djar u b'digriet tal-Bord tal-5 ta' Ĝunju 2019 żdiedu l-kliem "bħala amicus curiae

Illum, 18 ta' Mejju, 2021

Il-Bord;

Ra r-rikors prezentat fis-27 ta' Dicembru, 2018 li permezz tieghu r-rikorrenti premettew u talbu hekk;

- “1. Illi b’kuntratt ta’ koncessjoni emfitewtika temporanja tal-15 ta’ Ottubru, 1963 fl-atti tan-Nutar Dottor Joseph Cachia li kopja tieghu huwa hawn anness u mmarkat bhala ‘Dokument A’ zewg u missier il-mittenti ossia l-mejjet Philip Grima, kien ikkonceda b’titolu ta’ sub-koncessjoni emfitewtika temporanja ghal 17 sena b’effett mill-1 ta’ Novembru 1963 lill-intimat Carmelo Borg, il-fond ossia mezzanin bin-numru 40 gja 59, “Christus Regnat”, Triq Anglu Mallia, Birkirkara, u dan versu s-subcens annwu u temporanju ta’ Lm32 fis-sena pagabbli kull sitt xhur bil-quddiem.
2. Illi r-ragel u missier l-esponenti Philip Grima miet fit-2 ta’ Dicembru 2015 u l-wirt tieghu ddevolva ‘ab intestato’ u b’digriet numru 855/16, “Dokument B” hawn anness, fuq martu Georgina Grima in kwantu ghal nofs indiviz u in kwantu ghal nofs indiviz iehor fuq uliedu Joseph Grima u Doreen Grima.
3. Illi b’dikjarazzjoni causa mortis tal-1 ta’ Dicembru 2016 fl-atti tan-nutar Herbert Cassar, l-fond 40, “Christus Regnat”, Triq Anglu Mallia, Birkirkara, gie dikjarat mir-rikorrenti ‘causa mortis’ lil Kummissarju tat-Taxxi Interni kif jirrizulta mill-estratt Dokument D hawn anness.
4. Illi konsegwentament Georgina Grima hija proprjetarja ta’ $\frac{3}{4}$ inivizi ta’ l-istess fond waqt li l-ahwa Joseph Grima u Doreen Grima huma proprjetarji ta’ $\frac{1}{4}$ individiz ta’ l-istess fond bejniethom.

5. Illi din il-koncessjoni enfitewtika temporanja ghalqet fil-15 ta' Ottubru 1980 izda l-intimati konjugi Borg xorta baqghu jghixu fil-fond in kwistjoni taht titolu ta' kera doppja ai termini tal-Att XXIII tal-1979.
6. Illi l-kera fl-1980 kellha tkun ta' Lm64.00 fis-sena, fl-1995 kellha tawmenta ghal Lm98.32c, fl-2010 kellha tawmenta ghal €313.62c, fl-2013 kellha tawmenta ghal €334.50c u fl-2016 kellha terga tawmenta ghal €341.03c, bl-awment li jmiss jkun fl-1 ta' Jannar, 2019 skond l-indici tal-gholi tal-hajja, liema awmenti pero' mhux qed jithallsu mill-intimati konjugi Borg stante li qed jhallsu biss €203 fis-sena.
7. Illi dan il-fond ma kienx fond dekontrollat kif jirrizulta minn 'Dokument C' hawn anness.
8. Illi minkejja li din il-koncessjoni enfitewtika temporanja skadiet fil-31 ta' Ottubru 1980 l-intimati konjugi Borg baqghu jirrisjedu fil-fond in kwistjoni stante li kienu cittadini Maltin u din kienet ir-residenza ordinarja tagħhom, liema fakolta' kienet ingħatat lilhom bl-Att XXIII tal-1979 taht titolu ta' kera b'zieda fil-kera skond ir-rata ta' l-inflazzjoni li ma setgħet qatt teccedi d-doppju. B'hekk l-intimati Borg ingħatalhom id-dritt li jibqghu jghixu fil-fond b'zieda fil-kera mhux skond il-valur lokatizzju tal-fond fuq is-suq.
9. Illi effettivament qabel ma dahal fis-sehh l-Att XXIII ta' l-1979, gjaladarba l-fond ma kienx fond dekontrollat kif jirrizulta mid-Dokument C surreferit kien soggett għar-rekwizizzjoni u l-'fair rent' u għalhekk il-konsulent legali tal-

antekawza tar-rikorrent kien ta parir lil zewg u missier ir-rikorrenti biex jaghti b'koncessjoni emfitewtika temporanja l-fond imsemmi intimati Borg biex b'hekk id-disposizzjonijiet tar-'Rent Restrictions (Dwelling Houses) Ordinance 1944 ma jkunux japplikaw.

10. Illi kieku l-antekawza tar-rikorrenti kera il-fond lill-intimati Borg, kien japplika l-'fair rent' li ma kien fair rent xejn l-kumpens li huwa seta' jircievi bhala kera kien dak kif stabbilit fl-4 ta'Awissu 1914 oltre li l-fond in kwistjoni kien ikun soggett ghar-rekwizizzjoni.
11. Illi l-mejjet Philip Grima ried jipprotegi l-proprijeta' tieghu sabiex fit-terminazzjoni tal-koncessjoni enfitewtika temporanja jerga' jiehu lura hwejgu minghajr okkupazzjoni.
12. Illi filwaqt illi jzammu ferm id-dritt taghhom illi jintavolaw rikors kostituzzjonali quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili (Sede Kostituzzjonali) sabiex jitolbu dikjarazzjoni illi drittijiet fundamentali taghhom qed jigu vjolati bil-Kap. 158 tal-Ligijiet ta' Malta kif emendat matul is-snin inkluz bl-Att XXVII tal-2018, ai termini tal-Att XXVII tal-2018 senjamenta a tenur tal-Artikolu 12B tal-kap 158 tal-Ligijiet ta' Malta r-rikorrenti għandhom dritt li jitolbu li l-kera tigi riveduta għal ammont li ma jeċċedix tnejn fil-mija (2%) tal-valur liberu u frank fis-suq tad-dar t'abitazzjoni fl-1 ta' Jannar 2018 u sabiex jigu stabbiliti kundizzjonijiet godda firrigward tal-kera.
13. Illi fl-istadju inizjali tal-procedimenti dan l-Onorabbi Bord għandu jwettaq it-test tal-mezzi tal-inkwilini Borg skond ir-

Regolamenti dwar it-tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Mezzi) mahruga taht l-artikoli 1531F u 1622A tal-Kodici Civili u kwalunkwe regolamenti li jistghu minn zmien ghal zmien jissostiwixxuhom, liema test tal-mezzi għandu jkun ibbazat fuq id-dħul tal-inkwilini Borg bejn l-1 ta' Jannar u l-31 ta' Dicembru 2017 u fuq il-kapital tal-istess inkwilini Vella fil-31 ta' Dicembru 2017.

14. Illi jekk l-inkwilini intimati Borg ma jissodisfawx il-kriterji tad-dħul u tal-kapital tat-test tal-mezzi dan l-Onorabbli Bord għandu jagħti decizjoni li tippermetti lill-inkwilini zmien ta' hames snin sabiex il-fond jigi vakat. Il-kumpens f'dan il-perjodu għandu jammonta għad-doppju tal-kirja li kienet tkun pagabbli skond l-Artikolu 12 jew 12A tal-Kap. 158 tal-Ligijiet ta' Malta.

Għaldaqstant, jghidu l-intimati jew min minnhom, prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna, u għar-ragunijiet premessi, għalhiex dan l-Onorabbli Bord m'għandux:-

1. Jiddikjara u jiddeċiedi illi l-intimati Borg huma l-inkwilini tal-fond 40, ‘Christus Regnat’, Triq Anglu Mallia, Birkirkara ai termini tal-Kap 158 tal-Ligijiet ta’ Malta li kien originarjament koncess b’titlu ta’ enfitewsi temporanja tal-15 ta’ Ottubru 1963 fl-atti tan-Nutar Dottor Joseph Cachia ‘Dokument A’ minn zewg u missier il-mittenti ossia l-mejjjet Philip Grima għal perjodu ta’ 17 il-sena b’effett mill-1 ta’ Novembru 1963.
2. Jordna li jitwettaq it-test tal-mezzi tal-inkwilini Borg li għandu jkun ibbazat fuq it-test tal-mezzi stabbilit fir-

Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Meza mahruga taht l-Artikolu 1531F u 1622A tal-Kodici Civili) u kwalunkwe regolamenti li jistghu minn zmien ghal zmien jissostitwixxuhom, liema test għandu jkun ibbazat fuq id-dhul tal-inkwilini Borg bejn l-1 ta' Jannar u l-31 ta' Dicembru 2017 u fuq il-kapital tal-istess Borg fil-31 ta' Dicembru 2017.

3. Jiddikjara u jiddeciedi illi ai termini tal-Att XXVII tal-2018, il-kera għandha tigi riveduta għal ammont li ma jeċċedix it-2% fil-mija fis-sena tal-valur liberu u frank tas-suq miftuh tal-fond 40 ‘Christus Regnat’, Triq Anglu Mallia, Birkirkara mill-1 ta' Jannar 2018 u sabiex jigu stabbiliti kundizzjonijiet godda fir-rigward tal-kera u fin-nuqqas jekk l-intimati ma jissodisfawx il-kriterji tad-dhul u tal-kapital tat-test tal-mezzi li l-intimati jigu permessi zmien ta' hames snin sabiex il-fond jigi vakat, oltre li jħallsu kumpens pagabbli lir-rikorrenti ghall-okkupazzjoni tal-fond matul l-imsemmi perjodu li jammonta għad-doppju tal-kirja li kienet tkun pagabbli skond l-Artikoli 12 u 12A tal-Kap. 158 tal-Ligijiet ta' Malta u dan skond il-kera li kellha tkun vigenti ai termini tal-Att X tal-2009 li m'għandhiex tigi kunsidrata inqas mill-kera annwali dovuta fl-1 ta' Jannar 2017 meta l-istess kera għandha toghla fuq it-tlett snin ta' qabel.
4. Jordna, f'kaz illi l-intimati Borg ma jissodisfawx il-kriterji tad-dhul u tal-kapital tat-test tal-mezzi, l-izgumbrament tal-istess intimate Borg mill-fond 40 ‘Christus Regnat’, Triq Anglu Mallia, Birkirkara fi zmien qasir u perentorju stabbilit minn dan il-Bord wara hames snin mis-sentenza sabiex il-fond jigi vakat.

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-intimati ghas-subizzjoni u b'riserva ghall-azzjoni ta' rikors kostituzzjonali kontra l-Avukat Generali minhabba lezjoni ta' drittijiet fundamentali tal-bniedem a tenur tal-Artikolu 37 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-Ewwel Artikolu tal-Ewwel Protokol tal-Konvenzjoni Ewropea.”

Ra n-nota tal-Awtorita tad-Djar (bhala amicus curiae) li biha rrilevat:

“Illi l-Awtorita’ tad-Djar giet notifikata f’din il-kawza bhala amicus curiae a bazi tal-Art 4 tal-Att XXVII tal-2018; allura ukoll l-Awtorita’ tad-Djar għandha id-dritt li tippartecipa fil-kawza u jekk tagħmel dan, tagħmel hekk biss bhala Amicus Curiae. U għalhekk l-Awtorita’ tad-Djar anke f’dan il-kaz ma għandiex tbat il-ispejjez.

Illi jigi rilevat li f’kaz li l-inkwilin jiissoddisfa it-test tal-mezzi impost bil-ligi allura il-kera għandha tigi fissata f’ammont ta’ mhux aktar minn 2% tal-valur tal-propjeta – imma intant il-ligi tistabilixxi kriterji biex il-Bord jigi gwidat biex jistabilixxi kera gusta. Il-ligi tħid hekk:

- ‘(5) Where the tenant meets the income and capital criteria of the means test the Board shall proceed according to the following sub-articles.
- (6) In establishing the amount of rent payable in accordance with sub-article (1) the Board shall give due account to the means and age of the tenant and to any disproportionate burden particular to the landlord and it may determine that any increase in rent shall be gradual.’

Tant ghall-eghref gudizzju ta' dana l-Bord”.

Ra r-risposta ta' l-intimati konjugi Borg li permezz tagħha eccepew:

- “1. Illi t-talbiet tar-rikorrenti kif se jkun ippruvat waqt il-mori tal-kawza huma huma nfondati fil-fatt u fid-drift;
2. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, ir-rikorrenti illum jircievu kera għal fond mertu tal-kawza li tenut kont tac-cirkostanzi kollha tal-kaz jikkonstitwixxi fair rent. [Kopja tal-ircevuti annessi u mmarkati Dok HB2 u Cedola ta' Depozitu annessa u mmarkata Dok HB3];
3. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, l-intimati jissodisfaw it-test tal-mezzi hekk kif stabbilit fir-Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Meżzi mahruga taht l-Artikolu 1531F u 1622B tal-Kodici Civili), fis-sens li l-meżzi tagħhom ma jaqbzux il-parametri stabbiliti mill-ligi.
4. Salv eccezzjonijiet ulterjuri

Bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti li huma minn issa ingunti in subizzjoni.”

Ra l-atti

Sema' x-xhieda.

Ra u qies d-dokumenti u provi kollha prodotti.

Ra illi l-kawza thalliet għal-lum għas-sentenza

Ikkunsidra:

Il-Fatti fil-Qosor

Permezz ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Joseph Cachia tal-15 ta' Ottubru 1963 l-antekawza tar-rikorrenti u cioe Philip Grima kien ikkonceda l-fond inkwistjoni ossia 59 illum 40 "Christus Regnat", Triq Anglu Mallia, Birkrikara b'titulu ta' enfitewsi temporanja ghal perjodu ta' 17 sena b'effett mill-15 ta' Ottubru 1963 lill-intimat Carmel Borg versu subcens annwu u temporanju ta' Lm32 fis-sena pagabbli kull sitt xhur bil-quddiem.

Fi tmien il-koncessjoni enfitewtika temporanja, l-intimat flimkien ma' martu Anne Borg baqghu jirrisjedu f'dan il-fond b'titulu ta' kiri fit-termini tal-Art. 12 tal-Ordinanza li Tnehhi l-Kontroll tad-Djar, Kap. 158 tal-Ligijiet ta' Malta. Konsegwentement, fil-15 ta' Ottubru 1980 huma baqghu jghixu fil-fond b'zieda fil-kera ammontanti ghal erbgha u sittin Lira (Lm64) fis-sena pagabbli kull sitt xhur bil-quddiem, liema kera baqghet tizdied ai termini tal-Ligi

It-Talbiet u l-Eccezzjonijiet fil-Qosor

B'din il-kawza, ir-rikorrent qeghdin (i) jezercitaw l-jedd ta' azzjoni moghti lilhom bl-Art. 12B tal-Ordinanza, liema rimedju kien introdott fil-ligi bl-Att XXVII tal-2018.

Provi

Kwantu ghall-mertu, il-Bord qies bir-reqqa d-dikjarazzjoni tal-intimati¹ li permezz tagħha huma ddikjaraw li huma zewg anzjani ta' tnejn u

---

¹ A folio 26 tal-process.

disghin (92) sena u sebgha u tmenin (87) sena u ilhom snin twal ihallsu l-kera, liema kera dejjem giet accettata ghajr ghall-ahhar kirja li giet iddepozitata l-Qorti. Huma spjegaw li l-unika dhul li għandhom huwa l-pensjoni u ma għandhomx post iehor fejn imorru joqghodu.

Illi in oltre, l-Bord ra d-dikjarazzjoni guramentata ta' **l-intimata Anne Borg**² li stqarret li hija tissodisfa l-kriterji tat-test tal-mezzi stabbili fil-Legislazzjoni Sussidjarja 16.11 u kif ukoll d-dokumenti annessi ma' l-istess dikjarazzjoni guramentata mill-liema jirrizulta li hija pensjonanta u mill-1 ta' Jannar 2017 sa 31 ta' Dicembru 2017 hija ppercepixxiet dhul ossija penzjoni kontributorja fl-ammont ta' €6,218.89c³, liema ammont jinkludi l-*bonus*. Hija ddikjarat li hi proprjetarja ta' nofs indiviz ta' garage bin-numru 11 li jinsab fi Triq F.S. Caruana Street, Birkirkara u li skont rapport tal-Perit Angelina Degiorgio li gie prezentat mill-istess intimata, is-sehem indiviz li hija tipposjedi huwa valutat fl-ammont ta' €14,000⁴. Jirrizulta ulterjorament li hija għandha zewg kontijiet ma' l-HSBC Bank Malta plc fl-ammont ta' \$56.71c⁵ u €16.50c⁶, flus kontanti ta' €700⁷ kif ukoll is-segmenti investimenti u cioe *fixed deposits* ma' l-HSBC Bank Malta plc fi 3 kontijiet: €10,322.57c⁸, \$2,337.90c⁹ u €15,961.87c¹⁰.

Il-Bord qies ukoll bir-reqqa d-dikjarazzjoni guramentata ta' **l-intimat Carmelo Borg**¹¹ u d-dokumenti annessi mal-istess minn fejn jirrizulta li huwa għandu 94 sena. Jirrizulta li jippercepixxi pensjoni kontributorja ta' madwar €631.48c fix-xahar u mill-1 ta' Jannar 2017 sa 31 ta'

---

² A folio 64-135 tal-process.

³ A folio 95 tal-process.

⁴ A folio 74-80 tal-process.

⁵ A folio 81 tal-process.

⁶ A folio 83 tal-process.

⁷ Skond id-dikjarazzjoni guramentata a folio 64-71 tal-process.

⁸ A folio 133 tal-process.

⁹ A folio 134 tal-process.

¹⁰ A folio 135 tal-process.

¹¹ A folio 136-211 tal-process.

Dicembru 2017 huwa rcieva s-somma komplexiva ta' €8,682.12c¹² bhala Beneficcji, Allowances u Pensjonijiet. Huwa pprezenta d-dokumenti kollha relatati mad-dhul tieghu fl-ahhar hames snin¹³. L-intimat Carmelo Borg ddikjara li huwa proprjetarju ta' nofs indiviz ta' garage bin-numru 11 li jinsab fi Triq F.S. Caruana Street, Birkirkara u li skond il-Perit Angelina Degiorgio huwa valutat €28,000 b'dana li s-sehem indiviz ta' l-intimat Borg huwa ta' €14,000¹⁴. Jirrizulta ulterjorament li huwa għandu zewg kontijiet ma' l-HSBC Bank Malta plc fl-ammont ta' \$145.61c¹⁵ u €708.12c¹⁶, €700 fi flus kontanti¹⁷ kif ukoll is-segwenti *fixed deposits*: €1,323.91c¹⁸ u \$4,927.66c¹⁹, it-tnejn fl-HSBC Bank Malta plc u €3,271.11c²⁰ ma' l-Bank of Valletta plc.

Il-Bord ra wkoll **ir-Relazzjoni tal-Membri Teknici** tieghu Perit Stephanie Cassar u Perit Marie Louise Caruana Galea²¹ kif ukoll l-eskussjoni ta' l-istess,²² liema Periti accedew fil-fond mikri lill-intimati u vvalutaw il-fond għal €230,000 fis-suq tal-lum (hielsa minn kirjet u drittijiet favur terzi). Il-Bord jinnota ulterjorament li l-Membri Teknici kkostataw li minn spezzjoni vizwali l-proprjeta' hija mizmuma fi stat tajjeb, il-bejt huwa mizmum sew u ghalkemm is-servizzi tad-dawl, ilma u drenagg huma qodma, huma funzjonabbi²³.

Kunsiderazzjonijiet tal-Bord:

Il-Bord, wara li qies dawn il-provi kollha, huwa tal-fehma li l-intimati konjugi Borg għandhom mezzi limitati, u jissodisfaw l-kriterji tad-dhul

---

¹² A folio 167 tal-process.

¹³ A folio 164-168 tal-process.

¹⁴ A folio 147-153 tal-process.

¹⁵ A folio 155 tal-process.

¹⁶ A folio 156-158 tal-process.

¹⁷ Kif iddikjarat a folio 138 tal-process.

¹⁸ A folio 160 tal-process.

¹⁹ A folio 161 tal-process.

²⁰ A folio 162-163 tal-process.

²¹ A folio 219-233 tal-process

²² A folio 245-246 tal-process.

²³ A folio 222 tal-process.

u tal-kapital tat-test tal-mezzi, skont ir-Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Mezzi) u l-art. 12B(5) tal-Kap. 158.

Skont l-att promotur, il-kera pagabbli lir-rikorrenti ghal dan il-fond mill-intimati hija ta' tlett mijah wiehed u erbghin Ewro u tlett centezmi (€341.03c) fis-sena.

Il-Qorti kkonsidrat li l-artikolu 12B(2) tal-Kap. 158 jipprovdi illi:

“Il-proprietarju għandu jkollu l-jedd jippreżenta rikors quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera fejn jitlob li l-kera tiġi riveduta għal ammont li ma jeċċedix it-tnejn fil-mija fis-sena tal-valur liberu u frank tas-suq miftuh tad-dar ta' abitazzjoni fl-1 ta' Jannar tas-sena li matulha jiġi ppreżentat ir-rikors u sabiex jiġu stabbiliti kundizzjonijiet godda fir-rigward tal-kera.”

L-Art. 12B(6) tal-Kapitolu 158 jistipula li meta l-Bord jghaddi biex jistabilixxi l-kera li għandha tħallas fil-kazijiet bhal dak odjern għandu jqis (i) il-mezzi u l-eta' tal-kerrej; u (ii) kwalunkwe piz sproporzjonat li huwa partikolari għal sid il-kera. Dwar dan, fid-diskussjonijiet Parlamentari li wasslu għad-dħul fis-sehh ta' din id-disposizzjoni, il-legislatur spjega li ‘Ahna rridu li l-piz ma jintefax b’mod shih fuq issidien, imma rridu li kull kaz jigi determinat skont ic-cirkostanzi kollha tieghu, per ezempju, skont il-valur ta' dik il-proprietar, skont il-piz soggettiv tas-sid, skont il-htiega tal-inkwilin, u anke skont dik ir-responsabbilita’ li huwa fid-dmir li jerfa’ l-Gvern u mhux is-sid privat’.

Il-Bord jinnota li tnejn fil-mija (2%) tal-valur tal-fond skont l-istima tal-Membri Teknici jammonta għal erba' t'elef u sitt mitt Ewro (€4,600). F'dan ir-rigward, il-Bord irid jiehu in kosiderazzjoni c-cirkostanzi ta' dan il-kaz u jiddecieli jekk il-kera għandhiex toghla ghall-massimu permess bl-Art. 12B tal-Kap. 158.

F'dan il-kaz, il-Bord qies:

- (i) l-ammont ta' kera percepit mir-rikorrenti;
- (ii) Il-valur tal-proprjeta' mikrija;
- (iii) l-eta' tal-intimati;
- (iv) il-mezzi ristretti tal-intimati u
- (v) L-eta ta' tal-intimati,

U jirrileva li fil-kaz odjern, l-intimati għandhom igawdu minn ghajnuna u protezzjoni socjali.

Il-Bord jagħmel referenza għad-diskussjonijiet Parlamentarji fejn ingħad li 'Fil-kaz li inti ma tiflahx għal dik il-kirja li se tigi imposta fuqek mill-Bord, l-Awtorita' tad-Djar se tkun qed tagħti sussidju. Dan sabiex inkomplu nsibu l-bilanc bejn is-sid u l-inkwilin. Ahna nifhmu li mill-aspett socjali għandu jkun hemm l-intervent tal-Istat li jkompli jagħmel tajjeb għal certi sitwazzjonijiet'²⁴.

Il-Bord jirrileva li l-emendi dahlu proprju bl-intiza li jintlahaq bilanc, liema bilanc jitlob li f'kaz li "l-inkwilin ma jkollux il-mezzi, il-Bord jagħmel ezercizzju li bih jiffissa l-kera xierqa u jista jagħmel process ta' amortizzazzjoni, jigifieri l-kera toghla fit-it"²⁵.

Wara li qies bir-reqqa dawn l-aspetti kollha u wara li ra d-dħul ta' l-intimati, il-Bord huwa tal-fehma li f'dan il-kaz il-kera dovuta mill-intimati lir-rikorrent ghall-fond mertu tal-kawza għandha tizzied gradwalment, fit-termini tal-Art. 12B(7) tal-Kap 158, billi ghall-ewwel sentejn il-kera annwali toghla għal tmien mitt Ewro (€800) fis-sena fl-

²⁴ Onor. Dr. Stefan Zrinzo Azzopardi, it-Tieni Qari dwar l-Abbozz ta' Ligi li Jemenda l-Ordinanza li Tnejhi l-Kontroll tad-Djar, 27.6.2018, pg. 410; l-istess pjan kien komunikat mill-Ministr tal-Gustizzja fid-diskussjoni quddiem il-Kumitat Permanent Ghall-Kunsiderazzjoni ta' Abbozz ta' Ligi dwar l-istess abbozz, 28.6.2018, pg. 4: 'Irrid nghid li l-Gvern diga' qed ifassal skemi apposta għal din il-kategorija ta' nies biex, fejn tidhol zieda fil-kera, ghall-inqas nagħtu cushion lill-kerrej ... l-Gvern qed jagħmel l-istudji tiegħi biex ifassal skema ta' ghajnuna għal din il-kategorija ta' nies.'

²⁵ Onor. Dr. Owen Bonnici, it-Tieni Qari dwar l-Abbozz ta' Ligi li Jemenda l-Ordinanza li Tnejhi l-Kontroll tadDjar, 27.6.2018, pg. 398

ewwel sentejn. Għat-tielet u r-raba' sena, il-kera tizdied għal elf Ewro (€1,000) u għaldaqstant il-kera annwali toghla għal elf u hames mitt Ewro (€1,500) fis-sena ghall-hames u s-sitt sena.

Decide:

Għar-ragunijiet kollha fuq mogħtija, dan il-Bord qiegħed jiddisponi mit-talbiet tar-riorrent u mill-eccezzjonijiet tal-intimati billi:

Jichad ir-raba' talba tar-riorrenti, jiddisponi mit-talbiet tar-riorrenti billi jiddikjara li l-kera dovuta mill-intimati lir-riorrenti għar-rigward tal-fond 40, “Christus Regnat”, Triq Anglu Mallia, Birkirkara għandha tizdied b'effett mill-1 ta' Jannar 2018 liema kera għandha tkun ta' €800 fis-sena ghall-ewwel sentejn u €1,000 għas-sentejn sussegwenti u toghla għal €1,500 fis-sena ghall-hames u s-sitt sena sussegwenti.

Il-Bord qed jagħmilha ċara wkoll, illi ai termini tal-Artikolu 12 B (7) tal-Kap 158, din il-kera hekk kif awmentata gradwalment, għandha tapplika għall-perjodu ta' sitt snin (sakemm il-kera ma tkunx ġiet preċedentement itterminata) li warajh għandha tkun sugġetta għar-reviżjoni mill-ġdid skont is-sub art. (1), sakemm ma jkunx intlaħaq ftehim bejn il-partijiet.

Kull parti għandha tbat i-l-ispejjeż tagħha f'din il-kawża.

(ft) Magistrat Dr. Monica Vella LL.D., M. Jur.

(ft) Angelo Buttigieg
Deputat Registratur